

(20) Seat No: _____

No. of Printed Pages: 2

SARDAR PATEL UNIVERSITY

M.ED. FIRST SEMESTER EXTERNAL UNIVERSITY EXAMINATION OCTOBER -2016
PE01CMD202 - HISTORICAL, POLITICAL & ECONOMIC CONCERNS OF EDUCATION

Date: 19-10-2016 Wednesday

Time: 10.00 to 01.00 p.m.

Marks: (70)

- Q.1 Answer any **FIVE** of the following questions (Marks) (15)
- (1) What are the general and progressive functions of the state?
 - (2) Explain the concept of preparation of culture?
 - (3) Explain the long-term role of education for the sustainable development?
 - (4) Explain the main effects of history of a nation on education?
 - (5) "Economy has its own role in the development of education" Favour the statement with any four arguments
 - (6) "Education in India is a matter of concurrent list" Explain the statement with illustration.
- Q.2 Explain polity as a concern of education focusing following points (10)
- Welfare through education
 - Changing society and education
 - Optimum development of human resources
- OR**
- Q.2 Explain impacts of British rule in India on education focusing following points (10)
- Aims of education
 - Medium of instruction
 - Training of teachers
- Q.3 Write short notes on any two of the following: (15)
- (1) Quality of life
 - (2) Education for Political awareness
 - (3) Guidelines from history to education
- Q.4 Answer any **FIVE** of the following questions (10)
- (1) Explain the concept of functional democracy?
 - (2) What are the behavioral aspects of a democratic attitude?
 - (3) Explain harmonious co-existence as an aim of democratic education?
 - (4) Explain any three values for a democratic life?
 - (5) Explain school as a centre of formative process for a democratic society.
 - (6) What are the attitudes of a good citizen?
- Q.5 Explain challenges to education focusing following points : (10)
- The ideal of equality
 - Primary education
 - Quality of education
- OR**
- Q.5 Explain advantages of a democratic life focusing following points (10)
- Public participation in democracy
 - Co-operation and harmony
 - Right to opine and oppose
- Q.6 Write short notes on any **TWO** of the following (10)
- (1) Democracy as a philosophy of development
 - (2) Teacher as an opinion maker
 - (3) Participation of community in education

(1)

(P.T.O.)

ગુજરાતી તરજૂમો

- Q.1 નીચેનામાંથી પાંચ પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (Marks) (15)
- (1) રાજ્યના સામાન્ય અને પ્રગતિશીલ કાર્યો જણાવો ?
 - (2) સંસ્કૃતિની પ્રગતિશીલતાની સંકલ્પના સમજાવો.
 - (3) સંપોષિત વિકાસ માટે શિક્ષણની લાંબાગાળાની ભૂમિકા સમજાવો.
 - (4) રાષ્ટ્રના ઇતિહાસની શિક્ષણ ઉપર પડતી મુખ્ય અસરો સમજાવો.
 - (5) શિક્ષણના વિકાસમાં અર્થકારણની વિશેષ ભૂમિકા છે આ વિધાનની તરફેણ કરતી ચાર દલીલો કરો.
 - (6) ભારતમાં શિક્ષણ એ સંયુક્ત યાદીનો વિષય છે. વિધાનની સદ્રષ્ટાંત સમજૂતિ આપો.
- Q.2 શિક્ષણની નિસ્ખત તરીકે રાજનીતિની સમજૂતિ નીચેના મુદ્દાઓને ધ્યાનમાં રાખી આપો. (10)
- શિક્ષણ દ્વારા કલ્યાણ
 - બદલાતો સમાજ અને શિક્ષણ
 - માનવ સંસાધનોનો ઇષ્ટતમ વિકાસ
- અથવા
- Q.2 બ્રિટીશ શાસનનો ભારતના શિક્ષણ ઉપરનો પ્રભાવ નીચેના મુદ્દા ધ્યાનમાં રાખી સમજાવો (10)
- શિક્ષણના ધ્યેયો
 - શિક્ષણનું માધ્યમ
 - શિક્ષકોની તાલીમ
- Q.3 નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો (15)
- (1) જીવનની ગુણવત્તા
 - (2) રાજકીય જાગૃતિ માટેનું શિક્ષણ
 - (3) ઇતિહાસ થકી શિક્ષણ માટેની માર્ગદર્શક રેખાઓ
- Q.4 નીચેનામાંથી કોઈ પણ પાંચ પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. (10)
- (1) ક્રિયાત્મક લોકશાહીની સંકલ્પના સમજાવો.
 - (2) લોકશાહી વલણના વર્તન સંબંધી પાસાઓ કયા કયા છે?
 - (3) સંવાદ પૂર્ણ સહઅસ્તિત્વ લોકશાહી શિક્ષણના ધ્યેય તરીકે સમજાવો.
 - (4) લોકશાહી જીવનના કોઈપણ ત્રણ મુદ્દોની સમજૂતિ આપો.
 - (5) શાળાને લોકશાહી સમાજના નિર્માણ માટેના રચનાશીલ પ્રક્રિયાના કેન્દ્ર તરીકે સમજાવો.
 - (6) એક સારા નાગરિકના મનોગુણ લક્ષણો કયા કયા છે ?
- Q.5 શિક્ષણ સામેના પડકારોની સમજૂતિ નીચેના મુદ્દાઓ ધ્યાનમાં રાખી આપો. (10)
- સમાનતાનો આદર્શ
 - પ્રાથમિક શિક્ષણ
 - શિક્ષણની ગુણવત્તા
- અથવા
- Q.5 લોકશાહી જીવનના લાભો નીચેના મુદ્દા ધ્યાનમાં રાખી સમજાવો. (10)
- લોકશાહીમાં જનસહભાગીતા
 - સહકાર અને સહભાગિતા
 - અભિપ્રાય આપવાનો અને વિરોધ કરવાનો અધિકાર
- Q.6 નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો. (10)
- (1) વિકાસના તત્વજ્ઞાન તરીકે લોકશાહી
 - (2) મતપ્રવર્તક તરીકે શિક્ષક
 - (3) શિક્ષણમાં સમુદાયની સહભાગિતા